

SZKOŁA PRZYJAZNA...

uczniom, uczennicom i osobom uczniowskim LGBTQ+

Poniższa lista kontrolna pomoże dyrekcji stworzyć bezpieczne, akceptujące i wspierające środowisko.

Lista opracowana przez Gdańską Rzeczniczkę Praw Uczniowskich przy wsparciu sztucznej inteligencji, w konsultacji z organizacjami pozarządowymi.

1. Polityka i zasady szkoły

- ☐ Czy szkoła posiada jasno sformułowaną politykę antydyskryminacyjną, która wprost odnosi się do przeciwdziałania wykluczeniom, w tym ze względu na orientację psychoseksualną i tożsamość płciową, np. w formie zapisów w statucie, w programie wychowawczo-profilaktycznym, czy szkolnych standardach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem?
- ☐ Czy wszyscy pracownicy szkoły są zaznajomieni z tymi zasadami i zobowiązani do ich przestrzegania?
- ☐ Czy zasady dotyczące ubioru są neutralne płciowo i pozwalają uczniom wybierać strój zgodny z ich tożsamością płciową?
- ☐ Czy transpłciowe osoby uczniowskie mają możliwość łatwego i dyskretnego zaktualizowania imienia w dzienniku elektronicznym w kontakcie z wychowawcą?

2. Wspierająca kadra

- ☐ Czy nauczyciele i personel szkoły zostali przeszkoleni w zakresie tożsamości płciowej oraz pracy z transpłciowymi osobami uczniowskimi?
- ☐ Czy w szkole jest wyznaczona osoba, do której osoby uczniowskie mogą się zwrócić po wsparcie?
- ☐ Czy nauczyciele i pracownicy używają wybranego przez osobę uczniowską imienia oraz stosują właściwe zaimki (unikanie stosowanie tzw. „deadname” w przypadku osób transpłciowych)?

3. Środowisko szkolne

- ☐ Czy w szkole dostępne są toalety neutralne płciowo i przebieralnie umożliwiające zmianę stroju w przyjaznej przestrzeni, z poszanowaniem prywatności?
- ☐ Czy uczniowie, uczennice i osoby uczniowskie mają możliwość korzystania z toalet i szatni zgodnych z ich tożsamością płciową?
- ☐ Czy dekoracje i materiały w szkole uwzględniają różnorodność płciową, np. plakaty promujące akceptację i równość?
- ☐ Czy w bibliotece szkolnej dostępne są książki i materiały edukacyjne dotyczące tematyki tożsamości płciowej i orientacji psychoseksualnej?
- ☐ Czy w szkolnej przestrzeni (np. korytarze, szatnie, łazienki) zostały udostępnione numery telefonów, kody QR, adresy serwisów online wspierających młodych ludzi w sytuacjach kryzysowych oraz wymagających wsparcia w momencie odkrywania swojej tożsamości płciowej lub orientacji psychoseksualnej?

4. Program wychowawczo-profilaktyczny

- ☐ Czy program zawiera elementy edukacji o różnorodności płciowej i seksualnej?
- ☐ Czy tematy związane z tożsamością płciową są omawiane w sposób rzetelny, zgodny z najnowszą wiedzą naukową i szanujący różnorodność?
- ☐ Czy w materiałach edukacyjnych unika się stereotypów płciowych i uwzględnia postaci transpłciowe?

5. Reagowanie na przemoc i dyskryminację

- ☐ Czy w szkole istnieją procedury zgłaszania przypadków dyskryminacji, przemocy lub nękania ze względu na tożsamość płciową lub orientację psychoseksualną?

- ☐ Czy zgłoszenia są rozpatrywane w sposób szybki i poufny, a zachowania osób nękających są odpowiednio korygowane?
 - ☐ Czy uczniowie, uczennice i osoby uczniowskie są informowani o tym, jak i gdzie zgłaszać nieodpowiednie zachowania?
-

6. Wsparcie emocjonalne

- ☐ Czy uczniowie, uczennice i osoby uczniowskie mają dostęp do psychologa lub pedagoga szkolnego, który jest przeszkolony w zakresie wsparcia dla osób LGBTQ+?
 - ☐ Czy szkoła oferuje grupy wsparcia lub programy mentoringowe dla osób uczniowskich LGBTQ+?
 - ☐ Czy szkoła współpracuje z organizacjami zewnętrznymi, oferującymi wsparcie transpłciowym osobom uczniowskim i ich rodzinom?
-

7. Współpraca z rodzicami i opiekunami

- ☐ Czy szkoła organizuje warsztaty i spotkania dla rodziców na temat orientacji psychoseksualnej i tożsamości płciowej?
 - ☐ Czy rodzice osób uczniowskich LGBTQ+ są informowani o możliwościach wsparcia, jakie oferuje szkoła?
 - ☐ Czy szkoła szanuje prywatność transpłciowych osób uczniowskich i nie ujawnia ich tożsamości płciowej bez ich zgody?
-

8. Zaangażowanie społeczności uczniowskiej

- ☐ Czy w szkole działają koła lub organizacje wspierające osoby uczniowskie LGBTQ+?
 - ☐ Czy organizowane są wydarzenia promujące akceptację i różnorodność, np. Dzień Różnorodności, Tydzień Tolerancji?
 - ☐ Czy szkoła zachęca do dialogu na temat różnorodności, w tym tożsamości płciowej, poprzez lekcje wychowawcze, projekty i warsztaty?
-

9. Monitorowanie i ocena

- ☐ Czy szkoła ocenia efektywność swoich działań wspierających transpłciowe osoby uczniowskie?
 - ☐ Czy zbierane są opinie uczniów, rodziców i nauczycieli na temat wprowadzonych działań?
 - ☐ Czy wprowadzane są zmiany na podstawie zebranych informacji zwrotnych?
-

WSPARCIE OSÓB TRANSPŁCIOWYCH w GDAŃSKU

Stowarzyszenie na rzecz osób LGBT „Tolerado” - wspiera pomorskie społeczności LGBT+, zapewniając kompleksową pomoc w postaci grup wsparcia, konsultacji, grup samopomocowych czy wydarzeń budujących wiedzę i świadomość społeczną o prawach człowieka.

ul. Miszewskiego 17/105, 80-239 Gdańsk Wrzeszcz

e-mail: tolerado@tolerado.org – serwis: <https://tolerado.org/>

Gdańskie Centrum Równego Traktowania - udziela wsparcia osobom z doświadczeniem dyskryminacji i przemocy motywowanej uprzedzeniami ze względu na: pochodzenie, wyznanie, orientację psychoseksualną, niepełnosprawność, płeć, sytuację ekonomiczną, wiek.

ul. Biskupia 4, 80-875 Gdańsk Biskupia Górka – tel. 519 544 485

e-mail: kontakt@gcrt.pl - serwis: <https://gcrt.pl/>

WSPARCIE w GDAŃSKU – www.wsparciewgdanskupl

Aplikacja umożliwiająca pozyskanie informacji na temat dostępnego wsparcia w obszarze zdrowia psychicznego, adekwatnie do potrzeb.

PIK Fundacji FOSA – Punkt Informacyjno-Konsultacyjny – tel. 787 960 860, e-mail: pik@fundacjafofa.pl

NIE JETEŚ SAM_A... - zadzwoń, porozmawiaj... telefony ogólnopolskie

Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży - <https://116111.pl/> - tel. 116 111

Telefon Zaufania dla osób LGBT i ich bliskich - tel. 22 628 52 22 - poradnictwo@lambdawarszawa.org

Zebrała Katarzyna Gęba – Gdańska Rzeczniczka Praw Uczniowskich: rzecznikdlauczenia@edu.gdansk.pl,
serwis: <https://www.gdansk.pl/urzed-miejski/wydzial-edukacji/gdanski-rzecznik-praw-uczniowskich>